

President austas tormide maaletoojat

Autor

Ain Kallis

Sõna«maaletooja» on väike ajakirjanduslik stamp, mille kasutamine on eriti kohatu näiteks uputust ennustada püüdvate sünoptikute puhul (vee maaletooja!). Viimaste ametist tahakski lähemalt rääkida.

Siinsete ilmaennustajate elu on üpris raske, tingitud just meie maa asukohast mere ääres, igasuguste rõhkkondade ristteel. Eesti on üks lõpmata armas paik, ainult et teda mõjutavad pidevalt, vahel otse ründavad importilmad.

Oma kohalikke ilmanähtusi esineb harva - olgu näiteks nimetatud suvine äike. Ja tsüklonite, neid tuleb siiakanti umbes poolteistsada aastas, käitumist ette näha on mõnikord kaunis raske. Sestap kirutakse, kui pehmelt öelda, prognoosi andjaid päris sageli.

Mõnikord tuleb ka tunnustusi - Eesti Meteoroloogia ja Hüdroloogia Instituudi sünoptikute toas on seinal mitu tänukirja suusaorganisatsioonidelt kaasabi eest võistluste korraldamisel.

Ja kümnekond päeva tagasi saime teada, et Eesti praegu tuntuim ilmaennustaja Merike Merilain sai vabariigi presidendilt Valgetähe IV klassi teenetemärgi. Tema juhatuse all töötab EMHI prognooside osakond, kus ilma teeb kuraditosin sünoptikut, kelle hulgas on praegu vaid üks meesterahvas, seegi tegeleb ilma modelleerimisega.

«Mis teened - ilm on suisa hukas!» - umbes nii reageeriti uudisele ühes veebiportaalis. Kuidas inimkond on kliima kihva keeranud, sellest loeme lehtedest iga jumala päev, ilma parandada, ilma teha on aga hoopis iseküsimus.

Hea tunne on Merikese kolleegidel sellestki, et on märgatud prognooside täituvuse suurenemist aasta-aastalt. Isegi virisemist tuleb ette vaid seoses looduskatastroofidega kaasnevate hädadega, nagu Pärnu uputuse puhul 2005. aasta jaanuaris.

Sünoptikutele on soojalt soovitatud Delfit ja muid selliseid väljaandeid mitte lugeda, sest naisisikutele mõjuvad mõned väljaütlemised masendavalt.

Vast see on ka põhjuseks, et maailmas on sünoptikuteks enamasti mehed. Õrnemast soost töötajaid on ilmateenistuses kõige vähem Süürias (0%), Pakistanis (0,3%) ja Jaapanis (1,6%) ning kõige enam, uskuge või mitte? meil Eestis, koguni 86%. Naismeteorolooge töötab palju ka Venemaal (70%) ja Leedus (64%). Televisioonis on lugu sama, ainult telesünoptikute soolise eelistuse põhjus on välismaal teine: meeste esituses olevat prognoos usutavam!

Merilain oleks mõjuv arvatavasti ka ekraanil, sest hiidlase visadusega on ta mitmed asjad teistele arusaadavaks teinud, näiteks ministeeriumis. Samuti oskaks ta televisioonis kommenteerida võimalikke muutusi ilmaelus.

Oma kolleegidesse suhtub ta emalikult ☹ kui vaja, asendab neid rasketel hetkedel. Ja loodusõnnetuste puhul otsitakse kõrgemalt poolt just tema üles, et saada nõu.

Ühesõnaga, nagu ütleb populaarne laul: «Jah, ilmaaisteta on kurb maailm!»

Ilm ja kunst

Veebruar peaks olema aasta kõige külmem periood, sestap planeeritakse jääskulptuuride tegemist ikka seks ajaks.

Kadrioru pargis tahutavaiks kujudeks toodi materjal koguni Rootsist, sest ka Põhja-Soomes polnud piisavalt jääd.

Sooja ilma tõttu muutus Willendorfi Veenus algul Milo Veenuseks, varsti aga Kassi-Carmeniks. Tänavusel talvel ka «ars brevis est!» (st kunst on lühike).

Mis tuleb?

Ikka vihm, vihm, vihm☹ Nii ennustavad eri riikide ilmamudelid meie ala kohta ka järgmiseks nädalaks. Sekka muidugi lörtsi ja kõva tuult. Nii et märtsi- või aprillitaoline ilm jätkub ka edaspidi. Nädala keskel pakkuvat väike kõrgrõhuhari vahelduseks kerget jahutust.

Seega ei jää paraad tänavu külma tõttu ära, aga kahjuks ei paista tulevat ka ilus pühapäevane ilm. Mereäärne asi ikkagi-☹

Ootame ilmateemalisi küsimusi aadressil ilm@postimees.ee.